



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **A. E.**, narozen X
státní příslušník Marockého království
t. č. v X

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**
sídlem Na Baních 1535, Zbraslav, Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 16. 11. 2021, č. j. KRPS-207739-44/ČJ-2021-010026-KRUZZC,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce napadl žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů v záhlaví označené rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná rozhodla podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění zákona č. 274/2021 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení doby zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění, přičemž doba zajištění byla prodloužena o 90 dnů.
2. Žalobce v žalobě namítá porušení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců a čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Evropská úmluva o lidských právech“).

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

3. Žalobce nesouhlasí prodloužením zajištění o 90 dnů, neboť v jeho důsledku bude na osobní svobodě omezen na maximální možnou délku 180 dnů. Zajištění je proto nepřiměřené. Žalovaná nebyla za dosavadní dobu zajištění schopna navázat kontakt se zastupitelským úřadem země původu žalobce ani nepopsala, jaké kroky plánuje učinit. Urgence měly být zastupitelskému úřadu zaslány již opakovaně. Zajištění představuje nejzazší prostředek zásahu do ústavně zaručeného práva na osobní svobodu. Jestliže ani po třech měsících nebylo dosaženo komunikace mezi Policií ČR, Ředitelstvím služby cizinecké policie (dále jen „Ředitelství služby cizinecké policie“), a zastupitelským úřadem, měla žalovaná přistoupit k zajištění na kratší dobu, nikoliv na celých 90 dnů. Jestliže už přistoupila k prodloužení zajištění, měla zajištění prodlužovat postupně po kratších intervalech, aby bylo možné průběžně vyhodnocovat situaci a důvody trvání zajištění. Žalovaná tento postup neodůvodnila dostatečně. Stanovení doby zajištění je nutné řádně odůvodnit a žalovaná měla popsat všechny úkony, které budou následovat za účelem realizace správního vyhoštění. Nelze ji stanovit paušálním odhadem. Žalobce v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 19. 11. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79.
4. S odkazem na závěry rozsudku NSS ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012-26, žalobce rovněž namítá, že prodloužením zajištění o 90 dnů žalobce přišel o možnost pravidelného soudního přezkumu zajištění. Podle žalobce se žalovaná nevypořádala s možností uložení některého z mírnějších opatření, tj. zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců, a proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhuje její zamítnutí. V jeho úvodu rekapituluje zjištěný skutkový stav a důvody pro zajištění žalobce. Důvody znemožňující vycestování nebyly v případě žalobce shledány. K žalobním námitkám žalovaná uvádí, že zajištění žalobce je vzhledem k okolnostem případu nezbytné. Žalovaná postupovala v souladu se zákony tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Skutkový stav byl zjištěn, je popsán v rozhodnutí o zajištění a důvodné pochybnosti o něm nejsou. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádala se všemi důvody výroku rozhodnutí a uvedla všechny podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídila při jejich hodnocení a výkladu právních předpisů. Návrhy, námitky či vyjádření k podkladům žalobce neuplatnil. Při rozhodování o prodloužení doby trvání zajištění přihlédla ke složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, neboť Ředitelství služby cizinecké policie prostřednictvím zastupitelského úřadu země původu žalobce zajišťuje ztotožnění žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu. Do současné doby však neobdrželo žádné sdělení týkající se ověřování totožnosti žalobce. Ředitelství služby cizinecké policie bude nadále ve věci žalobce činit kroky vedoucí ke zdárné realizaci správního vyhoštění, a to zejména urgencemi na zastupitelský úřad. Doba zajištění byla stanovena s ohledem na okolnost, že žalobce nebyl dosud ztotožněn a jeho cestovní doklad zatím nebyl vystaven. Žalobce uvedl, že není schopen složit finanční záruku, nemá místo, kde by setrval po dobu řízení a je bez cestovního dokladu. Z jednání žalobce a zjištěných skutkových okolností vyplývá, že existuje reálné nebezpečí, že žalobce bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Existuje důvodná obava, že by se žalobce mohl nekontrolovaně a svévolně pohybovat mezi jednotlivými členskými státy EU. Svým jednáním dokázal, že nehodná respektovat právní normy a neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti uložené správním orgánem. Žalovaná nezná přesnou totožnost žalobce a do jejího zjištění není možné, aby

cizinec bez cestovního dokladu a víza volně pobýval na území ČR. K námitce stran povinnosti stanovení kratší doby prodloužení zajištění žalovaná uvedla, že po ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu je cizinec ze zajištění neprodleně propuštěn. Jelikož žalobce cestovní doklad nevlastní a nemá potřebné vízum, musí žalovaná prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie spolupracovat se zastupitelským úřadem k ověření jeho totožnosti. Ověření totožnosti u zastupitelského úřadu země původu žalobce trvá v praxi zhruba 9 měsíců. Bude-li ověřena dříve, bude žalobce neprodleně propuštěn. Důvodům pro nevyužití zvláštních opatření za účelem vycestování se žalovaná dostatečně věnovala v odůvodnění rozhodnutí o zajištění, přičemž dospěla k závěru, že v případě žalobce by jejich uložení nebylo účelné ani možné.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

6. Dne 23. 8. 2021 žalovaná zajistila žalobce (vystupujícího pod identitou: A. Z., narozen X, státní příslušník Marockého království) podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, neboť byl důvod se domnívat, že žalobce neoprávněně vstoupil na území ČR nebo zde neoprávněně pobývá (úřední záznam o zajištění cizince ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-3/ČJ-2021-010025). Dne 24. 8. 2021 sdělil svou identitu tak, jak je uvedena v záhlaví tohoto rozsudku (úřední záznam ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-9/ČJ-2021-010026-ZZC). Téhož dne žalovaná oznámila žalobci zahájení řízení o správním vyhoštění (opatření ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-14/ČJ-2021-010026) a téhož dne byl se žalobcem proveden účastnický výslech (protokol ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-17/ČJ-2021-010026-ZZC).
7. V rámci výslechu žalobce mimo jiné uvedl, že je státním občanem Marockého království, které opustil přibližně před rokem a třemi měsíci, kdy se rozhodl odcestovat do Itálie nebo Španělska. Asi před třemi lety byl nelegálně v Itálii, odkud byl v roce 2019 deportován do země původu, přičemž dostal zákaz pobytu asi na pět let. Letecky odcestoval do Turecka, odkud po asi dvou měsících pokračoval pěšky do Řecka. Dále pokračoval přes Albánii, Černou Horu, Bosnu a Hercegovinu a Srbsko do Maďarska, kde nastoupil na podvozek kamionu, a tak přicestoval do ČR. V Černé Hoře a Bosně a Hercegovině byl kontrolován policií, která mu vzala otisky prstů. Cestovní doklad ztratil během cesty v Řecku. Jelikož v ČR nikoho nezná, asi by nebyl schopen se hlásit policii ve stanovené době nebo se zdržovat v určeném místě a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Má asi 150 EURO. V případě propuštění by pokračoval asi do Rakouska, tam požádal o azyl a pokračoval by dále do Španělska.
8. Rozhodnutím žalované ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-18/ČJ-2021-010026-ZZC, žalovaná žalobce zajistila na dobu 90 dnů podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění, neboť shledala, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle žalované z jednání žalobce, který na území ČR přicestoval nelegálně, ukrytý pod nákladovým prostorem kamionu a jehož cílem byla Itálie nebo Španělsko, kde chce žít a pracovat, vyplývá reálné nebezpečí, že žalobce bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Existuje důvodná obava, že by se žalobce mohl nekontrolovaně a svévolně pohybovat mezi členskými státy EU. Žalobce dokázal, že nehodlá respektovat právní normy, a neskýtá tedy záruku, že bude plnit povinnosti uložené správním orgánem. Do země původu si nepřeje se vrátit, nechce ani zůstat v ČR. Cestovní doklad ztratil a následně bez cestovního

dokladu a bez oprávnění k pobytu cestoval jednotlivými státy EU. Žalovaná nezná přesnou totožnost žalobce a do jejího zjištění není možné, aby bez cestovního dokladu a bez víza pobýval na území ČR. Žalovaná dospěla k závěru, že uložení zvláštních opatření za účelem vycestování z území není účelné ani možné. Doba zajištění byla stanovena z důvodu ověření pravé totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu. Žalovaná bude proto ve stanovené lhůtě zjišťovat a ověřovat totožnost žalobce, jelikož ten nemá cestovní doklad. Žalovaná je dále povinna zajistit náležitosti nezbytné k realizaci vyhoštění tak, aby bylo uskutečnitelné v době trvání zajištění. Proces ověření totožnosti, vydání náhradního cestovního dokladu nelze přesně časově predikovat. Při stanovení doby žalovaná přihlédla k době nutné k zabezpečení přepravních dokladů (obstarání letenky, vyjednání průvozu, zajištění policejní eskorty), přičemž tato doba se pohybuje v řádů několika dnů nebo týdnů. Po předběžném posouzení zároveň dospěla k závěru, že správní vyhoštění je možné, a není tedy vyloučené.

9. Rozhodnutím ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-34/ČJ-2021-010026-ZZC, žalovaná uložila žalobci správní vyhoštění s dobou 2 let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 4. 9. 2021.
10. K žádosti žalované Ředitelství služby cizinecké policie sdělilo, že dne 9. 9. 2021 byla s požadovanými dokumenty na zastupitelský úřad země původu žalobce zaslána žádost o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu, přičemž do 15. 11. 2021 nebyla doručena odpověď zastupitelského úřadu týkající se ověření žalobce. K případům ověřování totožnosti státních příslušníků země původu žalobce sdělilo, že zastupitelský úřad činí kroky ke zjišťování totožnosti osob, přičemž doba pro toto ověření trvala přibližně 9 měsíců. Žalobce prozatím nebyl mezi ověřenými osobami a nebude možné provést realizaci správního vyhoštění zpět do země původu do 20. 11. 2021.
11. Napadeným rozhodnutím žalovaná prodloužila dobu zajištění žalobce o 90 dnů. V odůvodnění uvedla, že přihlédla ke složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, zejména z důvodu zajišťování náležitostí spojených s realizací vlastního vyhoštění žalobce. Ředitelství služby cizinecké policie prostřednictvím zastupitelského úřadu země původu žalobce zajišťuje ztotožnění žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu, avšak do současné doby neobdrželo žádné sdělení týkající se ověřování totožnosti žalobce. Ředitelství služby cizinecké policie bude i nadále činit kroky vedoucí ke zdárné realizaci správního vyhoštění žalobce, a to zejména urgencemi na zastupitelský úřad v souvislosti s ověřením totožnosti žalobce a vydáním náhradního cestovního dokladu. Dobu prodloužení zajištění žalovaná stanovila s ohledem na okolnost, že žalobce dosud nebyl ztotožněn a jeho cestovní doklad zatím vystaven nebyl. Žalovaná nezná přesnou totožnost žalobce a do jejího zjištění není možné, aby bez cestovního dokladu a bez víza volně pobýval na území ČR.

Posouzení žaloby soudem

12. Soud nejprve ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené a přistoupil k věcnému projednání žaloby. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

13. Jelikož žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za nezbytné, rozhodl soud o žalobě bez jednání (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Dokazování soud neprováděl.
14. Žalobce nejprve obecně namítal, že v řízení byla porušena ustanovení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců a čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech. Tyto obecné námitky soud nepovažuje za samostatné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“* (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Těmto požadavkům ovšem výše uvedené námitky žalobce nedostály, neboť jde pouze o citace či parafráze ustanovení, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci. Soud se jimi proto samostatně nezabýval a rozhodnutí přezkoumal v rozsahu řádných žalobních bodů.
15. Úvodem věcného přezkumu napadeného rozhodnutí považuje soud za vhodné zdůraznit, že napadeným rozhodnutím žalovaná prodloužila zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 s maximální dobou zajištění podle § 125 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců, nikoliv podle § 125 odst. 2 s maximální dobou zajištění podle § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
16. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
17. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince

za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

18. Podle § 125 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců nesmí doba zajištění překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody.
19. V projednávané věci žalobce brojí předně proti prodloužení doby zajištění napadeným rozhodnutím o 90 dnů. V této souvislosti považuje soud za nezbytné připomenout, že délka doby zajištění je v § 125 zákona o pobytu cizinců stanovena *relativně určitě*, neboť je stanovena pouze maximální délka této doby (90, 180 nebo 365 dnů dle režimu zajištění). Určení konkrétní doby v každém jednotlivém případě je pak věcí *správního uvážení*. V přezkumu použití správního uvážení správním orgánem je pak soud omezen. Může tak přezkoumávat zejména zneužití správního uvážení a překročení jeho mezí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a dále to, „*zda řízení předcházející vydání napadenému rozhodnutí proběhlo v souladu se zákonem, tj. zda vněm byla respektována všechna procesní práva žalobce*“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42). Jinými slovy může soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumávat pouze to, zda správní orgán nevybočil z mezí pro správní uvážení stanovených. NSS k tomu v citovaném rozhodnutí uvedl, že „*[s]právní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně [...], tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.*“ Jen z těchto hledisek tak může soud stanovení doby zajištění přezkoumat, přičemž v případě přezkumu stanovení doby zajištění patří k těmto kritériím rovněž *přiměřenost délky zajištění* (k tomu srov. dále).
20. Při rozhodování o prodloužení doby zajištění jsou správní orgány povinny „*důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly [...]. Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nepochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu*“ (rozsudek NSS ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011-39). V odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je třeba uvést, „*jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu)*“ (rozsudek NSS č. j. 1 As 93/2011-79). K důvodnosti prodloužení zajištění ve vztahu k aktivitě zajišťujícího orgánu NSS v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62, vyslovil, že „*sama žalovaná nebyla při realizaci stěžovatelova správního vyhoštění pasivní a že zdržení při jeho realizaci bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů jeho země původu v kombinaci s tím, že sám stěžovatel cestoval bez cestovních dokladů. Tyto dvě skutečnosti ovšem nelze klást k tíži žalované a v dané situaci nezakládaly nezákonnost jejího rozhodnutí o prodloužení doby zajištění*“.

21. Uvedeným požadavkům na prodloužení zajištění cizince za účelem správního vyhoštění podle zdejšího soudu napadené rozhodnutí vyhovuje. Z jeho odůvodnění a ze správního spisu vyplývá, že Ředitelství služby cizinecké policie žádost o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu zaslalo zastupitelskému úřadu dne 9. 9. 2021, přičemž do doby vydání napadeného rozhodnutí na tuto žádost zastupitelský úřad nereagoval. Ačkoliv se soud ve shodě se žalobcem do jisté míry podivuje, že žalovaná (ani prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie) dosud věc žalobce u zastupitelského úřadu alespoň jedenkrát neurgovala, z odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně plyne, že opakované urgencye zastupitelského úřadu (žalovaná použila množné číslo) představují základní úkony, s nimiž žalovaná plánuje pokračovat v procesu ztotožnění žalobce, vydání náhradního cestovního dokladu a ve výsledku v realizaci správního vyhoštění v době zajištění prodloužené napadeným rozhodnutím. Žalovanou tak nelze za tohoto stavu označit za zcela pasivní.
22. Soud v této situaci upozorňuje na skutečnost, že žalobce v rámci výslechu uvedl, že byl v roce 2019 z Itálie, kde mu byl uložen zákaz pobytu, navrácen do země původu. Ze správního spisu neplyne, zda se žalovaná, popřípadě společně s Ředitelstvím služby cizinecké policie, snažily kontaktovat orgány Itálie jako členského státu EU za účelem identifikace žalobce, a žalovaná se ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí této možnosti nevěnuje. Za situace, kdy žalobce měnil svou identitu, nedisponuje cestovním dokladem a zastupitelský úřad je pasivní, by tuto snahu soud považoval za postup, který by mohl přispět k identifikaci žalobce, rychlejšímu ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu zastupitelským úřadem, a ve výsledku kratší době zajištění. Skutečnost, že tak žalovaná neučinila nebo nevysvětlila, z jakého důvodu považuje takový postup za neúčelný nebo nemožný, však nezákonnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje.
23. Z judikatury NSS (srov. rozsudek 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48) plyne, že délka zajištění nesmí být nepřiměřená sledovanému cíli, správní orgány musí při realizaci účelu zajištění postupovat pečlivě, aktivně a svědomitě. Za situace, kdy žalobce měnil svou identitu, nedisponuje cestovním dokladem a zastupitelský úřad nereaguje, přičemž podle informace Ředitelství služby cizinecké policie proces ověření totožnosti zastupitelským úřadem země původu žalobce trvá přibližně 9 měsíců, nepovažuje zdejší soud prodloužení zajištění o dalších 90 dnů za nepřiměřené (neospravedlivitelné), neboť k němu existuje i nadále rozumný důvod. Navíc sám žalobce je v řízení pasivní (v rámci výslechu uvedl, že před zajištěním byl v každodenním telefonickém kontaktu s rodinou, avšak jeho snaha napomoci ověření jeho totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu třeba za pomoci kontaktu s rodinou z ničeho neplyne). Požadavkům dle rozsudku NSS č. j. 1 As 93/2011-79, na který odkazuje žalobce, napadené rozhodnutí vyhovuje. Žalobní bod je proto nedůvodný.
24. Namítá-li dále žalobce, že prodloužením zajištění o 90 dnů přišel o možnost pravidelného soudního přezkumu zajištění, nemůže mu ani v tomto dát soud za pravdu. Do 31. 12. 2013 bylo rozhodnutí o samotném zajištění, respektive jeho prodloužení, přezkoumatelné ve správním soudnictví, kdežto nastal-li důvod pro propuštění cizince později, mohl se cizinec soudní cestou domáhat svého propuštění v rámci řízení podle § 200o a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“). Od 1. 1. 2014 zákon o pobytu cizinců upravuje speciální (správní) řízení o žádosti o

propuštění cizince ze zajištění (§ 129a), přičemž soudní ochrana je zajištěna prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí správního orgánu o této žádosti. Opírá-li žalobce svou námitku stran nutnosti prodlužování zajištění v „zhruba měsíčních intervalech“ o rozsudek NSS č. j. 7 As 97/2012-26, není tato argumentace přiléhavá, neboť tento závěr byl vysloven s ohledem na praktické nedostatky ochrany práv zajištěných cizinců prostřednictvím řízení podle § 200o a násl. o. s. ř. Vztahuje se tak k právní úpravě účinné do 31. 12. 2013. Bez dalšího rozvedení, které však v tomto žalobním bodu absentuje, nemůže tato námitka sama o sobě obstát, neboť žalobce má možnost domáhat se (následného) soudního přezkumu existence důvodů zajištění po případném zamítnutí jeho žádosti o propuštění ze zajištění, a to zcela v souladu s čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že NSS podal návrh na zrušení § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců (usnesení ze dne 30. 7. 2019, č. j. 8 Azs 26/2018-48; řízení vedené před Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 12/19), neboť NSS jako neslučitelné s ústavním pořádkem shledal ustanovení, podle něhož je žádost o propuštění ze zařízení cizinec oprávněn podat nejdříve po uplynutí 30 dní od nabytí právní moci rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince nebo rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, nepodal-li žalobu proti takovému rozhodnutí, nebo nejdříve po uplynutí 30 dní od právní moci posledního rozhodnutí o jeho žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení. Ze správního spisu ani tvrzení žalobce však nevyplývá, že by někdy žádost o propuštění ze zajištění podal, tedy že by se § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve věci žalobce měl uplatnit. Žalobní bod je nedůvodný.

25. Konečně jako nedůvodnou posoudil soud rovněž (velmi obecnou) žalobní námitku, že se žalovaná v napadeném rozhodnutí nevypořádala s možností uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Podle soudu je třeba žalobci dát za pravdu v tom smyslu, že z judikatury skutečně vyplývá požadavek, aby zajišťující orgán posoudil podmínky pro možné uložení zvláštního opatření také při rozhodování o prodloužení doby zajištění (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 6. 2011, č. j. 11 A 117/2011-9, č. 2467/2012 Sb. NSS). Je rovněž pravdou, že se žalovaná touto otázkou v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně nezabývala. Nestačí, že se důvodům, pro které zvláštní opatření neuložila, žalovaná věnovala až ve vyjádření k žalobě (srov. rozsudky NSS ze dne ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS, a ze dne 27. 10. 2003, č. j. 2 A 552/2002-25). Na druhou stranu však platí, že důvody pro zajištění i pro jeho prodloužení mohou být totožné v situaci, kdy důvody zajištění přetrvávají a zajištění je prodloužováno s ohledem na potřebu delšího času nezbytného k provedení administrativních úkonů (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021-29). Obdobně tak mohou být za této situace důvody pro neuložení zvláštních opatření za účelem vycestování při prodloužení zajištění totožné s těmi, pro které je žalovaná neuložila u prvotního zajištění. V odůvodnění rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 24. 8. 2021, č. j. KRPS-207739-18/ČJ-2021-010026-ZZC, žalovaná přezkoumatelným způsobem vysvětlila, z jakých důvodů nepovažuje uložení zvláštních opatření za účelné ani možné, přičemž tyto důvody mají oporu ve správním spise (zejména v protokole o výsledku žalobce, v němž jejich uplatnění v podstatě sám vyloučil). Ze správního spisu zároveň nevyplývá, že by žalobce v době od svého zajištění do vydání napadeného rozhodnutí žalované sdělil jakékoliv skutečnosti odůvodňující uložení zvláštních opatření namísto (prodloužení) zajištění, nebo že by jejich existenci zjistila sama žalovaná. Žalobce je přitom netvrdí ani

v žalobě. Není úkolem soudu, aby za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Proto skutečnost, že se žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně nezabývala možností uložení zvláštních opatření, soud vykládá tak, že žalovaná učinila (implicitní) závěr, že důvody pro jejich neuložení nadále trvají, přičemž nebylo třeba se vypořádat v tomto směru se žádnou novou skutečností či návrhem nebo argumentací žalobce. Soud proto uvedené pochybení žalované považuje pouze za dílčí nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí, který nemohl mít vliv na jeho zákonnost, a tato vada proto nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

26. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez námítky, žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
27. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou úřední činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 21. prosince 2021

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce